

Bostadsbyggande

Mycket i Stockholm blir bättre, men det blir också trängre. Bostadsbristen är ständigt närvarande, det är trängsel i kollektivtrafiken, det är svårt att få förskoleplats och att få plats i kulturskolans verksamhet. Det går att göra något åt detta och politiken har verktygen, vilket visades av att utvecklingen vände mellan åren 2014 och 2018. Men vi riskerar att åter stå inför förlorade år. Efter att halva mandatperioden gått kan vi nu konstatera att de borgerliga och Miljöpartiet inte vill eller inte kan bygga.

Genom att bygga bort bostadsbristen ska vanligt folk kunna få en lägenhet genom Bostadsförmedlingen. Genom att bygga förskolor ska alla ha en bra kommunal förskola nära hemmet. Genom investeringar i kollektivtrafiken ska tunnelbana, pendeltåg och bussar kunna gå oftare och snabbare.

Några av våra förslag

Tidigarelägg byggprojekt

Den pågående pandemin innebär att Stockholm riskerar att stå inför en historisk konjunkturnedgång med ökad arbetslöshet och social utsatthet. Staden behöver därför en politik som bidrar till en snabb återhämtning för jobb och tillväxt. En sektor som har stor påverkan på samhällsekonomin och arbetsmarknaden är byggsektorn. Ett sätt att dämpa krisens negativa effekter är därför att tidigarelägga planerade byggprojekt. Detta har gjorts i andra kommuner och Stockholm borde göra detsamma. På så sätt kan vi både lindra bostadsbristen, främja tillväxten, minska arbetslösheten och förbättra vår stad. Den grönbå majoriteten verkar dock använda krisen som en anledning till att låta bostadspolitiken stagnera. Det förvärrar en redan allvarlig situation. Stockholm har inte råd med det.

Fler hyresrätter med rimliga hyror

Stockholm har brist på bostäder, arbetsplatser, infrastruktur, förskolor och skolor samt idrottslokaler. Bostadsbristen är en allvarlig social utmaning som begränsar både människors frihet och Stockholms tillväxt. Ett högt bostadsbyggande där det byggs fler hyresrätter med lägre hyror måste vara en av Stockholms viktigaste prioriteringar. Hyrorna ska pressas ytterligare vid nyproduktion. Under förra mandatperioden utvecklade vi Stockholmshusen som innebär ett nytt sätt att bygga bostäder på som både pressar hyrorna och kortar ledtiderna. Stockholmshusen är anpassade för att ge statligt investeringsstöd vilket ger upp till 30 procent lägre hyror vid nyproduktion. Stockholmshusen behöver utvärderas och utvecklas i syfte att göra dem ännu bättre och billigare. Framöver behövs ett nytt mål om att bygga 15 000 hyresrätter med rimliga hyror åren 2021-2030. För det krävs resurser, planering och beslutsvilja.

Satsa på allmännyttan

Stockholms stad har ett stort inflytande över bostadsförsörjningen, bland annat genom sina tre allmännyttiga bostadsbolag. Vi tvingas dock konstatera att allmännyttan som verktyg för bostadsförsörjning inte har använts under innevarande mandatperiod. I stadens budget har det tidigare funnits mål för antalet markanvisade bostäder till allmännyttan. Dessa mål har strukits av den grönbå majoriteten. I stadsutvecklingen har särskilt hyresrätter och

allmännyttan en viktig roll att fylla. Mål och indikatorer för antalet markanvisade bostäder till allmännyttan måste därför återinföras.

Bostadsgeneral

Förra mandatperioden tillsatte vi en särskild samordnare för bostadsmålet ("bostadsgeneral"). Anledningen var att de höjda ambitionerna för bostadsbyggandet krävde nya arbetssätt i staden. Bostadsgeneralen har tagits bort av den grönbå majoriteten. Även annat samordningsarbete på stadsövergripande nivå har strukits. Det visar att det politiska tryck och ledarskap som tidigare funnits i bostadsbyggnadsfrågorna helt har försvunnit. Genom att nedprioritera samordning samt minska kompetens och övergripande resurser tar det nuvarande styret ett steg åt fel håll i arbetet för en bostadsförsörjning med ambitionen att ge alla invånare ett gott och adekvat boende.

Inför studentbostadsgaranti

De blågröna har sänkt byggtakten också för studentbostäder. Med bibehållen takt i byggandet hade kötiden till en studentbostad nästan kunnat utraderas och en studentbostadsgaranti införas. Istället kommer människor återigen tvingas tacka nej till sin studieplats på grund av brist på studentbostäder. Målet för markanvisade studentbostäder ska därför återinföras. Staden ska också utreda behovet av studentbostäder med målsättningen att kunna införa en studentbostadsgaranti senast år 2030. I det arbetet ska parterna på studentbostadsmarknaden bjudas in för dialog.

Inför seniorbostadsgaranti

För att tillgodose behovet av ett tryggt och tillgängligt boende med social gemenskap för äldre utan stora hälso- och sjukvårdsbehov ska stadens arbete med att bygga ut antalet seniorboenden att fortsätta. Målet är att tillförsäkra den enskilde ett tryggt boende oavsett var man bor i staden. Stadens olika boendeformer för äldre har under de senaste åren blivit tydligare och det ska vara lätt att hitta ett tillgängligt boende som gör det möjligt att leva ett aktivt liv även när rörelseförmågan blir sämre. Staden ska utreda behovet av seniorbostäder med målsättningen att kunna införa en seniorbostadsgaranti för alla över 65 år senast år 2030.

Bygg ihop vår stad

- Stockholm måste läkas samman. Segregationen skapar en otrygg stad och forskning visar att segregation leder till högre kriminalitet. Ändå för den politiska majoriteten en politik som cementerar den segregerade staden genom stoppat bostadsbyggande och genom utförsäljningar som gör bostaden till en fråga om ekonomiska resurser. Stockholm behöver det motsatta, nämligen en politik för att läka samman. Genom att identifiera stadsutvecklingsområden kan vi både bygga ihop vår stad och få upp volymerna i bostadsbyggandet. I översiktsplanen identifieras tio strategiska samband där stadsdelar bör läka samman. Dessa områden ska prioriteras och fyllas med klimatsmarta bostäder, kollektivtrafik, skolor, förskolor, idrottshallar, kultur, parker och badplatser. Exempelvis handlar det om att koppla samman Tensta, Rinkeby och Bromsten samt Solberga, Telefonplan och Älvsjö samt mellan Fagersjö och Farsta och Fagersjö och Hökarängen.

Lägg ner Bromma flygplats och bygg 30 000 nya bostäder

Arbetet med stadsutvecklingsområdet Bromma parkstad ska inledas. Genom att stänga Bromma flygplats kan en ny stadsdel växa fram med bostäder, arbetsplatser, tunnelbana, skolor, förskolor, idrottshallar och kultur. Vid en nedläggning möjliggörs 30 000-35 000 bostäder för cirka 70 000 nya invånare, och en stadsdel lika stor som Kungsholmen kan skapas. 30 000 arbetsplatser blir också möjliga att förlägga i området. Därtill öppnas möjlighet för bostadsbyggande i andra områden som idag begränsas av flygplatsens inflygningslinjer. Staden ska arbeta med att lägga ner flygplatsen i närtid och planera för en ny stadsdel med tunnelbana.

Minska trångboddheten

Problem med trångboddhet för barnfamiljer är betydligt större i Stockholms stad än i övriga Sverige. 32 procent av barnfamiljerna i Stockholms stad är trångbodda att jämföra med 7,6 procent i riket. Trångboddheten bland barnfamiljer är högst i Rinkeby-Kista (48 procent), följt av Spånga-Tensta (46 procent) och Skärholmen (41 procent). Bland barnfamiljer på Östermalm är trångboddheten generellt lägst (23 procent). Stadens planering måste utgå ifrån att minska risken att det blir brist på större bostäder för resurssvaga grupper. Att i hela staden bygga stora hyresrätter som barnfamiljer har råd att efterfråga måste vara prioriterat.

Bygg om otrygga centrummiljöer

I vår stad finns centrummiljöer som är otrygga, skräpiga och nedgångna – till och med bortglömda. Särskilt uppenbart är detta i ytterstaden. Inom ramen för Fokus Skärholmen har en ny framgångsrik metod för utveckling av centrummiljöer tagits fram. Tillsammans med privata fastighetsägare, stadens berörda förvaltningar samt boende och aktörer i närområdet kommer Sättra centrum att omvandlas till en trygg, levande och tilltalande plats. Denna arbetsmodell behöver tillämpas på fler centrummiljöer i staden. Nämnden ska delta i stadens arbete med att identifiera, prioritera och driva utvecklingsprojekt av centrummiljöer i ytterstaden, så som Tensta centrum, Hagsättra-Rågsveds centrum, Hässelby gårds centrum samt Vårbergs centrum.

Kritik mot grönbå budget

Det är tydligt att majoriteten inte prioriterar bostadsbyggandet och att de inte bryr sig om ytterstaden. Moderaterna och deras vänner har sålt ut de billiga hyresrätterna och de vill ha marknadshyror för de hyresrätter som finns kvar. Det enda de kan tänka sig att bygga är för dyrt för vanligt folk. De vill inte ta ett helhetsansvar och de tycker inte att det offentliga ska bygga skolor och äldreboenden.

Stoppat bostadsbyggande

Den blågröna budgeten för år 2021 innehåller högt ställda mål för antalet markanvisade bostäder och antalet färdigställda bostäder. Det är dock ytterst tveksamt om de mycket högt ställda målen kommer gå att uppnå med de lösningar som majoriteten har presenterat. Åren 2019 och 2020 tog det inte mer än tre månader innan Miljöpartiet och de borgerliga partierna skrev ner målet för påbörjade bostäder till hälften. Ändå nås inte ens de sänkta målen. Istället för att stå för sin politik och presentera trovärdiga mål väljer de grönbå att i budgeten sätta så höga mål att de endast utgör ett luftslott. Stockholmarna ser ut att stå inför fyra förlorade år.

Ombildningar av billiga hyresrätter

Den förra mandatperioden ökade stadens byggande till rekordnivåer. Nu ser vi tydligt konsekvenserna av skiftet i bostadspolitiken. Istället för att bygga bostäder väljer Miljöpartiet och de borgerliga partierna att istället ombilda hyresrätter till bostadsrätter. Samma politik som när de borgerliga styrde förra gången. För varje ombildning ökar kötiden hos Bostadsförmedlingen. Under den första stora ombildningsvågen åren 1999-2004 ökade kötiden från 4,1 år till 6,0 år. Under den andra stora vågen av ombildningar åren 2007-2010 ökade kötiderna från 5,7 år till 6,7 år. Moderaterna gör det svårare och dyrare att få en bostad i Stockholm.

Allmännyttan blir social housing

Stockholms stad har ett stort inflytande över bostadsförsörjningen, bland annat genom sina tre allmännyttiga bostadsbolag. Vi tvingas dock konstatera att allmännyttan som verktyg för bostadsförsörjning inte har använts under innevarande mandatperiod. Slopade mål om antalet markanvisade bostäder får konsekvenser. För få tilldelade markanvisningar får omfattande konsekvenser för de kommunala bostadsbolagens möjlighet att bygga bostäder i framtiden. Då processen från idé till färdigställd bostad är lång och förutsättningar för projekt förändras under arbetets gång är det viktigt att bostadsbolagens projektportföljer är tillräckliga för att kunna bibehålla ett kontinuerligt högt byggande. Bara så kan det säkerställas att bostadsbolagen blir effektiva bostadsutvecklare med god kompetens som säkras och bibehållas.

Ägarlägenheter

Det gångna året har den grönbå majoriteten öppnat upp för alltför många ägarlägenheter i Stockholm. Med ägarlägenheter kommer spekulationsinslaget på bostadsmarknaden att öka. Andelen som har osäkra hyresförhållanden likaså. Vi har idag en mycket väl fungerande upplåtelseform, bostadsrätten, som fyller behovet av ägd lägenhet i flerbostadshus. Staden måste därför sluta främja ägarlägenheter på bekostnad av bostadsrätter.

Frågor och svar

Bostadsbyggandet har med marknaden att göra, det är väl inget som ni kan göra något åt? Det är marknaden som styr, inte politikerna.

Det stämmer inte. Jämför takten på bostadsbyggandet de åren vi styrde och nu. Gör man det blir det självklart för alla att det spelar roll vem som styr staden. När vi styrde fick vi upp takten till rekordnivåer, varje år har Moderaterna skrivit ner sina prognoser med hälften. Det enda de har åstadkommit är att kraftigt minska bostadsbyggandet och komma på olika bortförklaringar till varför.

Ni pratar om hyresrätter för vanligt folk, men alla vet att vanligt folk inte har råd med de hyresrätter som byggs.

Det stämmer att nyproduktion alltid kommer att vara dyrt. Men det vi byggde för tio år sedan är inte lika dyrt längre. Därför behöver vi alltid hålla en hög och jämn takt i bostadsbyggandet. För varje ny lägenhet som kan förmedlas via Bostadsförmedlingen minskar också kötiden för andra lägenheter. På så sätt blir det möjligt för vanligt folk att hitta en lägenhet via Bostadsförmedlingen.

Stockholm är färdigbyggt, det får inte plats för mer.

Staden är i ständig utveckling. Den kommer aldrig bli färdigbyggd eller klar. Det är upp till oss att bestämma hur utvecklingen ska styras. Antingen genom att låta marknaden bestämma, och då vet vi hur det blir: förfallna förorter och lyxlägenheter på attraktiva platser, brist på förskoleplatser och otillräcklig kollektivtrafik som inte går att lita på. Eller också tar vi ett helhetsgrepp och styr utvecklingen så att Stockholm blir en stad för alla, där också vanligt folk kan leva ett bra liv och där man kan lita på att det finns en bra skola nära hemmet, en förskola på promenadavstånd och trygga bostadsområden.

Ni kan inte göra något åt segregationen, ni lyckades inte förra mandatperioden så varför skulle ni lyckas nästa?

Vi påbörjade ett viktigt arbete med att bygga ihop staden. Vi har identifierat 10 strategiskt viktiga platser för att läka samman stadsdelar. Två av dessa hann påbörjas och vi var i startgroparna för att starta resten. Men istället står vi nu inför fyra förlorade år där de borgerliga partierna och Miljöpartiet har stoppat bostadsbyggandet i staden. Ännu ett bevis på att de inte bryr sig om segregationen och stockholmarna som bor ytterstaden.